

Doniyor kitobi — To‘qson beshinchi son

Ikkinchi farishtaning xabarining bashoratli ahamiyatini ochib berish

Jeff Pippenger

2024-02-28

Birinchi hamda uchinchi farishta harakati tarixida xabarni ikkinchi farishtaning xabari bilan umumlashtirish mumkin.

Shundan so‘ng yana bir farishta ergashib kelib, shunday dedi: “Bobil quladi, quladi, o‘sha buyuk shahar, chunki u barcha xalqlarga o‘z zinosining g‘azab sharobidan ichirdi.” Vahiy 14:8.

Ikkinchi farishta ko‘rishni istaganlar uchun bashoratning uch karra qo‘llanilishini aniqlab beradi. Ikkinchi farishta bashoratli bir xabarni taqdim etmoqda, va bu xabar shuki, Bobil ikki marta yiqilgan. U Bobilda o‘sha “buyuk shahar”ni ko‘rsatadi; bu shahar o‘n yettinchi va o‘n sakkizinchi boblarda Zamonaviy Bobil sifatida aniqlanadi. Zamonaviy Bobil ikki marta yiqilgan, va uning qulashiga sabab shuki, u barcha xalqlarga o‘z zinokorligining g‘azab sharobidan “ichirgan.” Uning zinokorligi yer yuzining shohlari bilan sodir etilgan. O‘sha munosabat unga o‘zi bilan zinokorlik qilgan shohlarning qudratidan foydalanib, o‘z “g‘azabi”ni amalga oshirish imkonini bergan; bu esa u Xudoning sodiq xalqiga keltiradigan quvg‘indir.

Sharob — bu ta’limotdir, va u barcha xalqlarga ichirishga yetaklaydigan ta’limot, quyoshga sajda qilish tinchlikni keltirib chiqaradi, deb da’vo qiladigan soxta ta’limotdir. Barcha xalqlar uning hokimiyatining “belgisi”ni qabul qiladilar; bu belgi yakshanba ibodati orqali ifodalangan quyoshga sajda qilishdir. Barcha xalqlarning o‘sha “belgi”ni qabul qilishi Amerika Qo‘shma Shtatlarining qudrati orqali amalga oshiriladi, biroq bu yer sayyorasiga Islomning uchinchi Voyi tomonidan keltirilayotgan tobora kuchayib borayotgan urushlar davrida sodir bo‘ladi. Xalqlar uning g‘azabining “sharobi”ni “tinchlik va xavfsizlik” va’dasiga asoslanib qabul qiladilar.

“Endi men Nyu-Yorkni suv to‘lqini supurib ketadi, deb e’lon qilganman, degan so‘z tarqalayaptimi? Men buni hech qachon aytmaganman. Men shuni aytganman: u yerda qavatma-qavat qad ko‘tarayotgan ulkan binolarga qarab, ‘Egamiz yer yuzini dahshatli ravishda larzaga keltirish uchun qo‘zg‘alganida qanday dahshatli manzaralar yuz beradi! O‘shanda Vahiy 18:1–3 dagi so‘zlar bajo bo‘ladi’, deganman. Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobining butuni yer yuziga kelayotgan narsalar haqida ogohlantirishdir. Ammo Nyu-York ustiga aynan nima kelishi xususida menga alohida nur berilmagan; faqat shuni bilamanki, bir kuni u yerdagi ulkan binolar Xudoning qudrati burib ag‘darishi va ostin-ustun qilishi bilan qulatiladi. Menga berilgan nurdan bilamanki, halokat dunyoda mavjud. Rabbiydan chiqqan bir so‘z, Uning qudratli kuchining bir tegishi bilan bu ulkan inshootlar qulab tushadi. Shunday manzaralar yuz beradiki, ularning dahshatini biz tasavvur ham qila olmaymiz.” Review and Herald, 1906-yil 5-iyul.

Ikkinchi farishtaning xabari 2001-yil 11-sentabrda yana takrorlandi, o‘shanda Xudoning qo‘li bir tegishi bilan Nyu-York shahrining ulkan binolari qulatib tashlandi.

“Payg‘ambar shunday deydi: ‘Men osmondan tushib kelayotgan boshqa bir farishtani ko‘rdim; uning buyuk qudrati bor edi; va yer uning ulug‘vorligidan yorishdi. U baland ovoz bilan kuchli hayqirib dedi: Buyuk Bobil qulab tushdi, qulab tushdi, va jinlarning maskaniga aylandi’ (Vahiy 18:1, 2). Bu ikkinchi farishta tomonidan berilgan ayni o‘sha xabardir. Bobil qulagandir, ‘chunki u barcha xalqlarga o‘z zinosi g‘azabining sharobidan ichirdi’ (Vahiy 14:8). Bu sharob nima? — Uning soxta ta‘limotlaridir. U dunyoga to‘rtinchi amrning Shabbat kuni o‘rniga soxta shanbani bergan, shuningdek, Shayton avval Adanda Momo Havoga aytgan yolg‘onni — jonning tabiiy o‘lmasligi haqidagi yolg‘onni — takrorlagan. U shunga o‘xshash ko‘plab xatolarni uzoq-yaqinga yoyib yuborgan, ‘insonlarning amrlarini ta‘limot deb o‘rgatib’ (Matto 15:9).

“Iso O‘zining ommaviy xizmatini boshlaganida, Ma‘badni uning muqaddaslikka qarshi bulg‘anishidan pokladi. Uning xizmatining so‘nggi amallari orasida Ma‘badning ikkinchi marta poklanishi ham bor edi. Shunday qilib, dunyoni ogohlantirish uchun qilinadigan so‘nggi ishda jamoatlarga ikki alohida chaqiriq qilinadi. Ikkinchi farishtaning xabari shunday: ‘Bobil quladi, quladi, o‘sha buyuk shahar, chunki u barcha xalqlarga o‘z zinokorligining g‘azab sharobidan ichirdi’ (Vahiy 14:8). Va uchinchi farishtaning xabarining baland nidosida osmondan bir ovoz eshitaladi: ‘Undan chiqinglar, ey Mening xalqim, toki uning gunohlariga sherik bo‘lmanglar va uning balolaridan olmanglar. Chunki uning gunohlari osmonga yetib bordi, va Xudo uning nohaqliklarini esladi’ (Vahiy 18:4, 5).” Selected Messages, 2-kitob, 118.

2001-yil 11-sentabr bilan Amerika Qo‘shma Shtatlarida tez orada qabul qilinadigan yakshanba qonuni oraliq‘ida Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi dastlabki uch oyat bajo bo‘ladi, chunki Bobildan chiqish haqidagi da‘vat aynan yakshanba qonuni vaqtida boshlanadi.

“Vahiy 18, Vahiy 14:6–12 dagi uch karra ogohlantirish rad etilishi natijasida jamoat ikkinchi farishta bashorat qilgan holatga to‘la yetib boradigan vaqtni ko‘rsatadi, va hali Bobilda bo‘lgan Xudoning xalqi uning hamjamiyatidan ajralib chiqishga da‘vat etiladi. Bu xabar dunyoga beriladigan eng so‘nggi xabar bo‘ladi; va u o‘z ishini ado etadi. ‘Haqiqatga ishonmay, nohaqlikdan zavq olganlar’ (2 Salonikaliklarga 2:12) kuchli adashishga berilib, yolg‘onga ishonishga tashlab qo‘yilganlarida, shunda haqiqat nuri uni qabul qilishga ochiq bo‘lgan barcha yuraklarga porlaydi va Bobilda qolgan Rabbiyning barcha farzandlari ushbu da‘vatga quloq tutadilar: ‘Undan chiqing, ey Mening xalqim’ (Vahiy 18:4).” Buyuk kurash, 389, 390.

Tez orada joriy etiladigan yakshanba qonuni paytida avvalgi ahd xalqi kuchli aldovga duchor bo‘ladi. 2001-yil 11-sentabrdan boshlab, yakshanba qonunida kuchli aldov to‘kilib berilgungacha, ikkinchi farishtaning xabari takrorlanadi va uning rad etilishi “Vahiy kitobining o‘n to‘rtinchi bobi, oltinchidan o‘n ikkinchi oyatgacha bo‘lgan uch karra ogohlantirish”ning rad etilishini anglatadi. Shu ma‘noda, uch farishta ikkinchi farishtaning xabari orqali ifodalanadi. Ikkinchi farishtaning xabari shuki: Bobil yiqildi, yiqildi, va ikkinchi farishtaning xabari birinchi va uchinchi xabar orasiga joylashtirilgan.

Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi birinchi ovozning e‘loni ikkinchi farishtaning xabarining takroridir, biroq u Vahiy kitobining o‘n to‘rtinchi bobidagi barcha uch farishtaning rad etilishini ifodalaydi. Ikkinchi farishtaning xabari barcha uch xabarni ifodalaydi va u Alfa va Omega muhriga egadir, chunki u birinchi farishta harakatining tarixida e‘lon qilingan edi, so‘ngra esa uchinchi farishta harakatida yana e‘lon qilinadi. Xabar Bobilning ikki marta yiqilganini ko‘rsatadi va bu bashoratli ma‘noda u “bashoratning uch karra qo‘llanilishi”ni ko‘rsatmoqda.

Bobil va Bobilon orqali ifodalangan Bobilning dastlabki ikki qulash hodisasi zamonaviy Bobilning oxirgi qulashini ifodalaydi. Bobilning qulashi haqidagi ikki karra e‘lon uch farishtaning birinchi va oxirgi xabari bilan chegaralangan. Uch farishta xabarlarining tuzilishi Alfa va Omeganning muhrini o‘zida mujassam etadi, chunki birinchi xabar “abadiy xushxabar” deb tanilgan bo‘lib, bu ta‘rifga ko‘ra uning mangu xushxabar, ya‘ni barcha zamonlar uchun ayni bir xushxabar xabari ekanini anglatadi. Uchinchi farishtaning xabari hayvonning tamg‘asini qabul qilishdan ogohlantiruvchi xushxabar xabaridir; shu bois birinchi xabar bilan uchinchi xabar, ya‘ni birinchi va oxirgi xabarlar, ayni bir xabardir, chunki ikkalasi ham xushxabardir.

Alfa va Omega uch xabarga “Haqiqat” degan imzosini qo‘ydi, chunki “haqiqat” deb tarjima qilingan ibroniycha so‘z Ajoyib Tilshunos tomonidan ibroniy alifbosining birinchi, o‘n uchinchi va oxirgi harflarini birlashtirish orqali yaratilgan. “O‘n uch” ramz sifatida isyonni ifodalaydi, va aynan ikkinchi xabarda Boburning soxta ta‘limotlari va zinokorligi bilan ifodalangan isyoni aniqlab ko‘rsatiladi. Avval qayd etilganidek, ikkinchi xabar ham Alfa va Omeganning imzosini o‘z ichiga oladi, chunki hukmning ochilishini e‘lon qilish uchun Millerchilar tarixida e‘lon qilingan xabar uchinchi farishta harakatida hukmning yopilishini aniqlab ko‘rsatish uchun takrorlanadi.

Ibtido 11-bobdagi Bobilning qulashi Bobil qulashiga oid ilk ishoradir, va Nimrodning o‘zboshimcha isyoniga doir guvohlik birinchi farishtaning xabarining muhrini o‘zida mujassam etadi. Avvalgi maqolalarda ko‘rsatib o‘tilganidek, uch farishtaning uchala xabari ham birinchi farishtaning ichida joylashgandir. Birinchi farishtaning xabarida “Xudodan qo‘rqinglar” degan ibora birinchi xabarni anglatadi, “Unga ulug‘vorlik beringlar” degan ibora esa ikkinchi farishtaning xabarini anglatadi. Uchinchi xabar esa birinchisida topiladi, chunki u “Uning hukmi soati keldi”, deb e‘lon qiladi.

Nimro‘dning qulashida, ya‘ni Bobilning birinchi qulashida, uch farishtaning uch bosqichi ham aniqlanadi. Bu “boring” iborasi bilan ifodalanadi.

Butun yer yuzida bir til va bir lahja bor edi. Shunday bo‘ldiki, ular sharqdan yo‘lga chiqib, Shinor yurtida bir tekislik topdilar va o‘sha yerda istiqomat qildilar. Va ular bir-biriga dedilar: “Qani, g‘isht tayyorlaylik va uni yaxshilab pishiraylik.” Ularda tosh o‘rniga g‘isht, qorishma o‘rniga esa qatron bor edi. Va ular dedilar: “Qani, o‘zimizga bir shahar va tepasi osmongacha yetadigan bir minora quraylik; butun yer yuzi bo‘ylab tarqalib ketmaylik deb, o‘zimizga nom qilaylik.” Egamiz odam bolalari qurayotgan shahar va minorani ko‘rish uchun pastga tushdi. Va Egamiz dedi: “Mana, xalq bir, ularning barchasining tili bir; ular mana shuni boshladilar, endi esa niyat qilgan hech bir ishdan ular uchun to‘siq bo‘lmaydi. Qani, pastga tushaylik-da, ularning tilini o‘sha yerning o‘zida aralashtirib yuboraylik, toki ular bir-birining gapini tushunmaydigan bo‘lsin.” Shunday qilib, Egamiz ularni o‘sha yerdan butun yer yuzi bo‘ylab

tarqatib yubordi; va ular shahar qurishni to'xtatdilar. Shu sababli uning nomi Bobil deb ataldi; chunki Egamiz o'sha yerda butun yer yuzining tilini aralashtirib yubordi; va o'sha yerdan Egamiz ularni butun yer yuzi bo'ylab tarqatib yubordi. Ibtido 11:1–9.

Bobil sifatida ifodalangan Bobilning birinchi qulashi “go to” iborasi bilan uch marta bayon etilgan. Uch farishtaning barchasi birinchi farishtada ifodalangan. Doniyor kitobining birinchi bobi ham birinchi farishtaning xabarini ifodalaydi va, bu maqolalarda avval aniqlab ko'rsatilganidek, abadiy xushxabarning uch bosqichli sinov jarayoni birinchi bosqichda, ya'ni Doniyor Bobil taomini yeyishdan bosh tortib, buning o'rniga Xudoga ulug'vorlik berishni tanlagan paytda namoyon bo'ladi. Uning birinchi sinovi kichik bir kitob bilan 1840-yil 11-avgustda Milleriyalar tarixida tushib kelgan birinchi farishtaning sinovi edi; Yuhannoga esa o'sha kitobni yeyish buyurilgan edi.

Shundan so'ng unga o'n kunlik ko'rinadigan sinov berildi; bu sinov Bobil taomini yeganlar bilan Doniyor singari dukkakli oziqni yeyishni tanlaganlar o'rtasidagi farqni namoyon qildi. Ikkinchi sinov, xuddi 1844-yilda ikkinchi farishtaning kelishi kabi, ikki toifani yuzaga keltirdi. Bu ikkinchi sinovdan so'ng uch yil oxiridagi sinov keldi; unda Nabuxadnazar 1844-yil 22-oktabrda uchinchi farishtaning kelishi bilan ifodalanganidek, o'z hukmini namoyon qildi.

To'fondan keyin Nuhga qurbongohlar qurish buyurildi va buni qilayotganda u ishlatgan toshlarni hech qachon kesmasligi ham, yo'nmasligi ham kerak edi; shuningdek, qurbongohi uchun qorishma ham ishlatmasligi lozim edi. Isyonkor Nimrod g'isht va qorishmadan foydalandi; shu bilan u yer yuzini qayta to'ldirganlar tomonidan qo'llanishi buyurilgan ahdiy munosabat qurbongohining soxtasini yasadi. Nimrodning guvohligidagi birinchi “kelinglar” birinchi xabarga qarshi isyonda tuzilgan “o'lim ahdi”ni ifodalaydi. Ikkinchi “kelinglar” bir minora (Cherkov) va bir shahar (Davlat) qurilishini ifodalaydi. Nimrodning guvohligidagi ikkinchi “kelinglar” Cherkov va Davlatning birlashuvi bo'lib, bu ikkinchi farishtaning xabaridagi zinodir. Uchinchi “kelinglar” xalqni tarqatib yuborish va tilni chalkashtirish hukmini ifodalaydi.

Bobilning birinchi qulashi birinchi farishtaning xabarini timsollaydi, zamonaviy Bobil qulashining unsurlarini belgilab beradigan ikki ko'rinishdagi Bobilning ikkinchi qulashi esa ikkinchi farishtaning xabarini timsollaydi. Bu shundaydir, chunki Doniyor kitobida qayd etilgan Bobilning qulashi, Adventizmning boshi va oxirida e'lon qilinadigan ikkinchi farishtaning xabari kabi, bir boshlanish va bir yakunni ifodalaydi. Opa Uayt Belshazarga keltirilgan hukm Navuxadnazar ustiga keltirilgan hukm orqali timsollab qo'yilganini aniq ko'rsatgan.

“Boburning so'nggi hukmdoriga ham, timsolan uning birinchisiga bo'lgani kabi, ilohiy Qo'riqchining hukmi keldi: ‘Ey shoh, ... senga aytilurki: shohlik sendan ketdi.’ Doniyor 4:31.”
Payg'ambarlar va Shohlar, 533.

Bobilning ikkinchi qulashida, xuddi ikkinchi farishtaning xabaridagi kabi, Alfa va Omeganing imzosi bor. Bu imzo Bobilning birinchi va oxirgi shohlarining qulashida namoyon bo'ladi. Navuxadnazzarning hukmi va qulashi “yetti vaqt” sifatida ifodalanadi, bu esa Levilar yigirma oltinchi bobidagi “yetti vaqt”ga ishoradir; Nimrodning hukmi va qulashidagi “sohib yuborilish” ham Levilar yigirma oltinchi bobidagi “yetti vaqt”ga ishoradir. Belshazarning hukmi va qulashi yigirma besh yuz yigirmaga teng bo'lgan olovli harflar bilan ifodalanadi; bu ham Levilar yigirma

oltinchi bobidagi “yetti vaqt”ga ishorani ko‘rsatadi.

“Bashoratning uch karra tatbiqi” uchinchi va yakuniy bajo kelishning xususiyatlarini aniqlab, belgilab beradigan dastlabki ikki guvoh orqali o‘rnatiladi. Bobilning uch qulashida Bobilning qulashini aniqlab beradigan xabarning o‘zi bashoratning uch karra tatbiqi asoslangan qoidani ham aniqlab beradi. Bobilning dastlabki ikki qulashlari uchinchi va yakuniy qulashning bashoratli xususiyatlarini aniqlab beradi.

Millerchilar tarixi Future for America tarixida tom ma’noda, har bir jihatigacha takrorlanadi. Millerchilar tarixida Uilyam Miller yaqindan tanish bo‘lgan hamda birinchi farishtaning xabarini taqdim etishda foydalangan haqiqat tuzilmasini barpo qilish uchun qo‘llagan qoidalar majmuasi o‘sha tarixning bir yo‘l-belgisi edi. “Payg‘ambarlikning uch karra tatbiqi” ushbu so‘nggi kunlarda uchinchi farishtaning xabari aniqlanadigan haqiqat tuzilmasini barpo etish uchun jamlangan qoidalardan biridir.

Rimning uch zohir bo‘lishi Bobilning qulashi uch zohir bo‘lishi bilan birga chambarchas bog‘liq, ammo ular o‘rtasida tafovutlar ham bor. Tirning fohishasi, ya’ni yer yuzining shohlari bilan zinokorlik qiladigan Bobil, ular bilan bir tanadir, biroq Izabel shoh Axab ustidan hukmronlik qilganidek, u ham o‘sha shohlar ustidan hukmronlik qiladi. Zamonaviy Rim — Vahiy kitobining o‘n yettinchi bobidagi, Zamonaviy Bobilning fohishasi minib olgan va ustidan hukmronlik qiladigan mahluqdir.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Shunda ko‘zlarim ulug‘vorlikdan olib, yer yuzidagi qoldiq xalq tomon qaratildi. Farishta ularga dedi: ‘So‘nggi yetti balodan qochmoqchimisiz? Ulug‘vorlikka kirib, Xudo Uni sevuvchilar va Uning yo‘lida azob chekishga tayyor bo‘lganlar uchun tayyorlab qo‘ygan barcha narsalardan bahramand bo‘lmoqchimisiz? Agar shunday bo‘lsa, yashashingiz uchun o‘lishingiz kerak. Tayyor bo‘linglar, tayyor bo‘linglar, tayyor bo‘linglar. Sizlar hozir egallaganingizdan ham buyukroq tayyorgarlikka ega bo‘lishingiz kerak, chunki Egamizning kuni kelmoqda — g‘azabi bilan ham, shiddatli qahri bilan ham shafqatsizdir; u yurtni vayron qilish va undagi gunohkorlarni yo‘q qilish uchun keladi. Hamma narsani Xudoga qurbon qilinglar. Hammasini Uning qurbongohi ustiga qo‘yinglar — o‘zingizni, mol-mulkingizni va barcha narsangizni, tirik qurbonlik sifatida. Ulug‘vorlikka kirish uchun hammasi talab etiladi. O‘zlaringizga osmondan xazina to‘planglar; u yerga na o‘g‘ri yaqinlasha oladi, na zang uni buzadi. Agar keyinchalik Uning ulug‘vorligiga sherik bo‘lishni istasangiz, bu yerda Masihning azoblariga sherik bo‘lishingiz kerak.’”

“Agar biz osmonni azob-uqubat orqali qo‘lga kiritsak, u yetarlicha arzon bo‘ladi. Biz yo‘l davomida o‘z nafsimizdan voz kechmog‘imiz, har kuni o‘zimiz uchun o‘lmog‘imiz, faqat Iso namoyon bo‘lishiga yo‘l qo‘ymog‘imiz va Uning ulug‘vorligini doimo nazarda tutmog‘imiz kerak. Men ko‘rdimki, yaqinda haqiqatni qabul qilganlar Masih yo‘lida azob chekish nima ekanini bilishlariga to‘g‘ri keladi; ular o‘tkir va alamli sinovlardan o‘tishlari kerak bo‘ladi, toki ular poklansinlar va azob-uqubat orqali tirik Xudoning muhrini qabul qilishga, musibat vaqtini boshdan kechirishga, Shohni Uning go‘zalligida ko‘rishga hamda Xudo va pok, muqaddas farishtalar huzurida yashashga munosib qilinsinlar.”

“Ulug‘vorlikni meros qilib olishimiz uchun qanday bo‘lishimiz kerakligini ko‘rganimda, so‘ng esa Iso biz uchun shunchalik boy bir merosni qo‘lga kiritish uchun naqadar ko‘p azob chekkanini ko‘rganimda, biz Masihning azob-uqubatlariga cho‘mdirilib, sinovlar oldida chekinmay, balki ularni sabr va quvonch bilan ko‘tarishimiz uchun ibodat qildim; chunki Iso O‘zining qashshoqligi va azoblari orqali bizni boy qilish uchun nimalarni boshdan kechirganini bilamiz. Farishta dedi: ‘O‘zingizdan keching; shoshilinch qadam tashlashingiz kerak.’ Ba’zilarimiz haqiqatni qabul qilish va qadamba-qadam olg‘a siljish uchun vaqtga ega bo‘ldik, va biz tashlagan har bir qadam keyingisini tashlash uchun kuch berdi. Ammo endi vaqt deyarli tugadi, va biz yillar davomida o‘rgangan narsalarni ular bir necha oy ichida o‘rganishlariga to‘g‘ri keladi. Ular, shuningdek, ko‘p narsani qayta ko‘rib chiqib rad etishlari va ko‘p narsani yangidan o‘rganishlari kerak bo‘ladi. Farmon chiqqanida hayvonning va uning tasvirining belgisini qabul qilmaydiganlar, hozirdanoq qat’iy qarorga ega bo‘lishlari kerak va: Yo‘q, biz hayvonning muassasasini tan olmaymiz, deb aytishlari lozim.” Early Writings, 67.